

Asia: VN/7340/2021

Lausuntopyyntö esitysluonnoksesta laeiksi huumausainelain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

3 § Määritelmät / Definitioner

Poliisihallituksen lausunto POL-2021-28916 (3.5.2021) esitysluonnoksesta laeiksi huumausainelain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §:n muuttamisesta

7 § Eräiden kasvien ja sienien viljelykielto / Förbud mot odling av vissa växter och svampar

Huumausainelaki 7 §

Poliisihallitus ehdottaa, että esitetyn huumausainelain 7 §:n 3 momentin 2 kohdan b alakohtaa tarkennetaan seuraavasti;

b) viljelystä on tehty 15 a §:n mukainen ilmoitus Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle sekä ilmoitettu kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle ja viljelypaikkakunnan poliisilaitokselle.

Lisäksi Poliisihallitus näkee tarpeellisena, että myös toiminnan lopettamisesta tehdään ilmoitus viljelypaikkakunnan poliisilaitokselle. Tällä selkiytetään sekä ilmoitusmenettelyä poliisille että asian hallintaa ja valvontaa poliisiyksiköissä.

Poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 6 §:n 1 momentin mukaan paikallinen poliisitoimi järjestetään kihlakunnittain siten, että poliisilaitoksen toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Poliisilaitos vastaa myös poliisin tehtäviin liittyvien kansalaisten palvelujen tasapuolisesta saatavuudesta ja laadusta toimialueellaan. Ehdotettu ilmoitus viljelypaikkakunnan poliisilaitokselle olisi siten poliisilaitoksen toimialueen mukainen.

9 § Luvan myöntäminen / Beviljande av tillstånd

-

11 § Luvan myöntämisen edellytykset / Villkor för beviljande av tillstånd

-

12 § Valmistuslupa / Tillverkningsstillstånd

-

15 § Käsittelylupa / Hanteringstillstånd

-

15 a § Hampun viljelyä koskeva ilmoitus / Anmälan om odling av hampa

Hamppulajikkeiden tunnistaminen

Lakiesityksen perusteella hampun viljely sallitaan pelkän ilmoituksen perusteella. Ilmoituksesta säädetään esityksen 15 a §:ssä. Hampun viljelyssä saa käyttää ainoastaan EU:n kasvilajikeluettelossa olevien hamppulajikkeiden kylvösiemeniä, jotka ovat sertifioituja. Viljelijän on hampun viljelyä koskevassa ilmoituksessaan ilmoitettava käytettävien kylvösiementen määrä lajikkeittain sekä liitettävä siemenlain 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettut vakuutustodistukset tai kopiot niistä.

Hamppuviljelmiin tehtävillä tarkastuksilla tarkastus kohdennetaan kylvösiementen osalta ainoastaan käytettyjen kylvösiementen sertifikaatteihin. Lakiesityksessä tulisi myös huomioida se, minkälaisia toimia seuraa siitä, että tarkastuksen tai THC-pitoisuusmäärittelyn perusteella epäillään käytettyjen kylvösiementen vaatimuksenmukaisuutta. Keskusrikospoliisin Rikosteknisellä laboratoriolle ei ole valmiuksia hamppulajikkeen tunnistamiseen, eikä tietoa kyseisiä tutkimuksia tarjoavista laboratorioista.

16 § Vastuuhenkilöä ja tämän sijaisia koskevat vaatimukset / Krav på ansvarig person och dennes ställföreträdare

-

19 § Selvitys lupaharkintaa varten / Utredning för tillståndsprövning

-

22 § Ensiavussa ja kriisinhallinnassa tarvittavat lääkevalmisteet / Läkemedelspreparat som behövs vid första hjälpen och vid krishantering

-

23 § Poikkeukset tuonti- ja vientilupia koskevista vaatimuksista / Undantag från kraven på import- och exporttillstånd

-

24 a § Hampun viljelyä koskevat ilmoitukset ja kirjanpito / Anmälningar och redovisning som gäller odling av hampa

-

24 b § Hampun viljelyä ja hamppua koskevat poikkeukset ja rajoitukset / Undantag och begränsningar som gäller hampa och odling av hampa

-

30 § Kirjanpitovelvollisuus / Redovisningsskyldighet

-

32 § Eräiden huumausaineiksi luokiteltujen lääkkeiden seuranta / Övervakning av vissa läkemedel som betraktas som narkotika

-

45 § Huumausainerikosten estäminen, paljastaminen ja selvittäminen / Förebyggande, avslöjande och utredning av narkotikabrott

Huumausainelaki 45 § 2 momentti

Poliisihallitus ehdottaa, että huumausainelain 45 §:n 2 momenttiin lisättäisiin maininta 1 momentissa tarkoitettujen viranomaisten koulutustoiminnasta, jossa takavarikoituja huumausaineita ja mainittuja aineita, laitteita ja tarvikkeita käytetään viranomaisten sisäisessä koulutuksessa ja esim. ennalta estävässä valistustoiminnassa.

Nykyisen lain esitöissä (HE 22/200 vp sivu 30) on todettu seuraavasti;

Rikostorjunnan näkökulmasta on tärkeätä, että niin sanottuja "katuhuumeita" eli todellisuudessa liikkeellä olevia aineita voidaan tutkia. Huumausainerikosten torjunta edellyttää tietoa liikkeellä olevista aineista. Ehdotetun säännöksen nojalla takavarikoituja ja valtiolle menetetyksi tuomittuja huumausaineita voitaisiin luovuttaa esimerkiksi huumausainerikosten tutkintaa edistäviin tarkoituksiin taikka valvontahenkilöstön tai huumausainekoirien koulutukseen.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan takavarikoitujen huumausaineiden ja tarvikkeiden luovuttaminen viranomaisten koulutuskäyttöön tulisi kirjata huumausainelain 45 §:n 2 momenttiin tarkemmin, esimerkiksi seuraavasti;

Edellä 1 momentissa tarkoitettun päällikön kirjallisella päätöksellä voidaan luovuttaa takavarikoituja tai valtiolle menetetyksi tuomittuja huumausaineita ja 44 §:n 2 momentissa tarkoitettuja aineita, laitteita ja tarvikkeita viranomaiselle käytettäväksi huumausainerikosten estämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä sekä viranomaisten koulutus- ja valistustoiminnassa ja myöntää viranomaiselle tähän tarkoitukseen huumausaineen hallussapitolupa.

Takavarikoitujen huumausaineiden käyttäminen on välttämätöntä erityisesti poliisikoiratoiminnassa huumekoirien ja koiranohjaajien koulutuksessa. Koulutuskäyttöön luovutettujen takavarikoitujen huumausaineiden saattavuus vaihtelee jonkin verran vuosittain. Esitetyllä uudistuksella voitaisiin varmistaa, että ainakin tärkeimmät koulutettavat huumausainelajit ovat aina saatavilla koulutukseen ja näin osaltaan ylläpidetään koulutuksen jatkumoa sekä laatua. Tällä on olennainen merkitys huumausainerikollisuuden torjunnassa.

Viranomaisilla on muita sekä organisaation sisäisiä että ulkopuolisia koulutustehtäviä. Esimerkiksi huumausaineiden käytön ennalta estämisessä ja valitustoiminnassa (lähipoliisi- ja koulupoliisitoiminta) on edelleen katsottu tarpeelliseksi, että poliisilla on mahdollisuus valvotusti esitellä erilaisia huumausaineita ja niiden käyttöön tarkoitettuja laitteita ja tarvikkeita.

47 § Huumausainelakirikkomus / Förseelse mot narkotikalagen

Viranomaisten ilmoitusvelvollisuudet hampun viljelyssä havaituista puutteista sekä viljelyä koskevien edellytysten rikkominen.

Hallituksen esitysluonnoksen perusteella vaikuttaa siltä, ettei keskeisille hamppuviljelmiä tarkastaville viranomaisille ole säädetty ilmoitusvelvollisuutta tilanteissa, joissa esimerkiksi viljelmille suoritettussa tarkastuksessa (ELY-keskus tai Fimea) havaitaan poikkeamia taikka THC-pitoisuusmäärityksessä (Ruokavirasto) saadaan sallitun rajan ylittävä pitoisuus. Lisäksi esityksessä jää epäselväksi minkälaisia seurauksia viljelijälle tulee siitä, ettei tämä ole noudattanut hamppuviljelylle laissa määriteltyjä ehtoja.

Poliisihallitus pitää tarpeellisena, että lakiin sisällytetään nimenomainen ilmoitusvelvollisuus toimivaltaisille viranomaisille (poliisille), mikäli tehdyn tarkastuksen perusteella näyttää siltä, että hampun viljelijä ei ole noudattanut hänelle annettuja lupaehtoja ja on niitä rikkoen viljellyt huumausaineeksi luokiteltavaa ainetta. Lakiesityksessä tulisi myös huomioida minkälaisia vaikutuksia hampun viljelijälle seuraa siitä, että hänen viljelmänsä on lain vastainen. Viranomaisella tulisi olla mahdollisuus tällaisessa tilanteessa estää hampun viljelyn jatkaminen siihen saakka, kunnes viljelyksellä on tehty korjaavat toimenpiteet.

49 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

-

Tietojen luovuttaminen viranomaisille ja tieteelliseen tutkimukseen (sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 15 §) / Utlämnande av uppgifter till myndigheter och för vetenskaplig forskning (15 § i lagen om elektroniska recept)

-

Voimaantulo / Ikraftträdande

-

Muuta kommentoitavaa esityksestä / Andra kommentarer om propositionen

Poliisihallitus pitää lakimuutoksia asianmukaisina ja tarpeellisina sekä hyvin valmisteltuina.

Poliisihallitus pitää hampun viljelyn selkiyttämistä hyvänä, koska nykyisessä lainsäädännössä ei ole selkeästi määritelty mikä on sallittua toimintaa ja mikä ei ja milloin toimintaan tarvitaan viranomaisen lupa. Lakimuutoksella lupasääntelyä selkiytetään ja yhdenmukaistetaan.

Poliisihallitus pitää erittäin kannatettavana huumausainelain 45 §:n 1 momentin muutosehdotusta, jonka mukaan rikostorjuntaviranomaisille voidaan yksittäistapauksessa myöntää lupa huumausaineen valmistamiseen ja viljelyyn. Muutoksella tehostetaan jatkuvasti muuttuvan ja monimuotoistuvan huumausainerikollisuuden torjuntaa. Esimerkiksi jos Euroopassa alkaisi levitä jokin uusi ja erittäin vaarallinen huumausaine, jota ei ole vielä Suomessa takavarikoitu, voitaisiin ainetta valmistaa viranomaisten koulutuskäyttöön pieniä eriä ja näin luoda ajoissa suorituskyky ilmaista ko. huumausaine esim. rajanylityspaikoilla.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan esitetyillä muutoksilla ei ole mainittavia toiminnallisia, taloudellisia tai resurssivaikutuksia poliisihallintoon ja poliisitoimintaan.

Siivo Kari
Poliisihallitus